

До уваги авторів

Редакційна колегія оцінює актуальність запропонованої праці, її наукову новизну, зміст викладу основних засад дослідження, висновків та узагальнень. Матеріали проходять перевірку на плагіат та самоплагіат.

Редколегія залишає за собою право відхилити поданий матеріал або повернути на доопрацювання.

Текст **статті** потрібно надсилати в електронній версії (у форматах .rtf і .pdf) на адресу редакції movozn-journal@ukr.net. Назва файлу має містити жанр та прізвище принаймні одного з авторів: Voloskovets_stattya, Voloskovets_khronika тощо.

В окремому документі (**заявці**) автори подають інформацію про себе: прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи, учене звання, науковий ступінь — українською й англійською мовами, а також електронну пошту та контактні телефони. Назва файлу має містити прізвище одного з авторів: Malash_zayavka.

Не вичитані автором тексти (з фактичними або технічними помилками) до розгляду не приймаються.

Технічні правила оформлення статті

Загальні вимоги

1. Обсяг — до 40 тис. друкованих знаків (з проміжками між словами). Якщо стаття перевищує зазначений обсяг, її доцільно поділити на частини.
2. Шрифт — Times New Roman, через півтора інтервалу. Якщо використано інший шрифт, **необхідно подати його окремим файлом.**

Структура статті

1. Заголовок статті та інформація про авторів

- Перший рядок: по ширині, жирним шрифтом — ім'я, **ВЕЛИКИМИ** літерами й жирним шрифтом — прізвище; звичайним шрифтом — місце роботи (назва навчального закладу або установи без скорочень), адреса (вулиця, номер будинку, назва міста, країни, електронна пошта, ORCID).

- Через рядок: ліворуч, жирним шрифтом — класифікаційний індекс УДК (за бажанням автора). Через рядок: по центру, **ВЕЛИКИМИ** літерами й жирним шрифтом — назва статті.

Зразок:

Костянтин ТИЩЕНКО

Навчально-науковий інститут філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
вул. Володимирська, 64/13, м. Київ, 01601, Україна
Електронна пошта: ktyschchenko@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-0493-1497>

ПРАДАВНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ВІДДЗЕРКАЛЕНА В МОВАХ СУСІДІВ

2. Анотації та ключові слова

Анотація українською мовою подається через рядок після інформації про авторів. Обсяг анотації — **не менше ніж 1800 знаків**. У наступному рядку потрібно подати ключові слова (5–7 одиниць).

У кінці статті, після переліку літератури й REFERENCES, потрібно подати англійською мовою:

- анотацію обсягом **не менше ніж 1800 знаків** і ключові слова (5–7 одиниць). Ключові слова англійською мовою мають бути максимально точним перекладом українськомовних та відтворені в тій самій послідовності. Кількість ключових слів у переліку однакова в українськомовній та англійськомовній анотаціях (якщо граматичні особливості мови не потребують іншого);

- ліворуч — ім'я і прізвище (жирним шрифтом, за встановленими правилами транслітерації або за закордонним паспортом), науковий ступінь, учене звання, посада; у наступному рядку — місце роботи (назва навчального закладу або установи без скорочень), адреса установи, назва міста, країни, електронна пошта, ORCID;

- ліворуч, жирним шрифтом — назву статті.

Зразок:

Kostyantyn TYSHCHENKO

Educational and Scientific Institute of Philology

Taras Shevchenko National University of Kyiv

64/13 Volodymyrska Str., Kyiv, 01601, Ukraine

E-mail: ktyshchenko@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0003-0493-1497>

THE ANCIENTNESS OF UKRAINIAN AS REFLECTED IN NEIGHBOURING LANGUAGES

3. **Власне текст статті**, що містить вступ (поставлення проблеми, аналіз попередніх досліджень, дотичних до цієї праці), виклад основного матеріалу, результати й висновки (рубрикація не обов'язкова).

Текст статті потрібно подавати **через інтервал після українськомовної анотації**.

4. Після тексту статті — з інтервалами в один рядок між рубриками та їхніми назвами:

- УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ (в разі потреби);
- ЛІТЕРАТУРА;
- ДЖЕРЕЛА (в разі потреби);
- REFERENCES (список літератури для міжнародних баз даних);
- SOURCES (у разі потреби).

Якщо стаття написана англійською мовою, слід дотримуватися такої структури: назва; інформація про автора; анотація англійською мовою; текст; REFERENCES і (за потреби) SOURCES; анотація та інформація про автора українською мовою.

Структура рецензії

1. Заголовок: назва, яку рецензент дає своїй праці.
2. Прізвище й ініціали автора, назва праці, жанр, місце, назва видавця та рік публікації, загальна кількість сторінок.

Зразок:

ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ ДИСКУРС ОЧИМА МОВОЗНАВЦЯ

[Рец. на: Євланова О. О. Політичний дискурс Вацлава Гавела та Вацлава Клауса: засоби та прийоми мовного впливу. Київ : Видавн. Дім Дмитра Бураго, 2022. 184 с.]

3. Постановлення проблеми, пояснення актуальності рецензованої наукової праці. Предмет та об'єкт дослідження в рецензованій праці.
4. Опис структури праці, аналіз кожної з її частин (із зазначенням сторінок) з погляду реалізації поставлених завдань.
5. Висновки рецензента щодо наукової ваги дослідження відповідно до проведеного аналізу праці.
6. Перелік використаних джерел (за наявності інших, крім рецензованого).
7. Інформація про рецензента українською мовою.
8. Інформація про рецензента англійською мовою.

Зразок:

Тетяна ЧЕРНИШ

Навчально-науковий інститут філології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

вул. Володимирська, 64/13, м. Київ, 01601, Україна

Електронна пошта: chernysh1@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-2761-5617>

9. Інформація про рецензента англійською мовою

Tetiana Chernysh

Educational and Scientific Institute of Philology of the Taras Shevchenko National University of Kyiv

64/13 Volodymyrska Str., Kyiv, 01601, Ukraine

E-mail: chernysh1@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-2761-5617>

PRESIDENTIAL DISCOURSE AS SEEN BY LINGUIST

[Review of the book: Ievlanova O. O. Political discourse Vaclav Havel and Vaclav Klaus: means and techniques of language influence. Kyiv : Vydavnychi dim Dmytra Burago, 2022. 184 p.]

Правила оформлення тексту

Текст статті (рецензії) має бути оформлений відповідно до правил чинного правопису, за винятком ілюстративного матеріалу, що може відтворюватися згідно з оригіналом.

Мови публікацій — українська, англійська (UK або US, але лише один із варіантів).

У тексті не можна використовувати стильові маркери.

Між ініціалами, між ініціалом та прізвищем ставиться нерозривний проміжок (одночасне натискання клавіш Ctrl + Shift + пробіл) (напр.: Т. Б. Лукінова, О. О. Тараненко).

Текст може містити таблиці, графіки, зображення, діаграми тощо. Слід урахувати можливе погіршення якості ілюстрацій у разі переведення їх у чорно-білі кольори.

Цифрові виноски використовуються для уточнень і роз'яснень, які з певних причин не можна подати в самому тексті. Для покликань на літературу застосовуються квадратні дужки, у яких зазначено відповідне джерело.

Вимоги до оформлення ілюстративного матеріалу

Словосполучення та слова, що використовуються як приклади, слід подавати курсивом без лапок.

Наприклад:

Запозичення *тренд* увійшло в розмовну практику в 90-ті роки ХХ століття.

Увага! Між словами чи словосполученнями, що наводяться як приклади і набрані курсивом, розділові знаки «,» «;» «:», «!», «?» а також круглі, квадратні і фігурні дужки ( ), [ ], { }, лапки « » , “ ” , ‘ ’ мають бути набрані прямим шрифтом, а не курсивом.

Фонеми, морфеми, символи подаються жирним шрифтом. Наприклад:

У жінок більшість зафіксованих пауз гезитації — 65% — заповнена різноманітними звуками (на зразок **i-i**, **e-e**, **em**, **u-u** тощо).

Цитати мають наводитися в лапках. Наприклад: А. Архангельська зазначає: «У польському суспільстві перед другою світовою війною використання чоловічої назви замість жіночої визначалося як варварство» [Архангельська : 79].

За наявності лапок усередині цитати використовуються такі їхні різновиди: «Ця повість побачила світ у паризькому емігрантському виданні “Современные записки”».

Потрібне слово виділяємо світлим курсивом: «І глянеш, як хазяїн *домовитий*, По своїй хаті і по своїм полі».

Назви слід подавати в лапках: «Слово о полку Ігоревім».

Значення слів (у дослідженнях діалектологічного, етимологічного спрямування тощо) наводяться в одинарних верхніх (семантичних) лапках '...' (напр.: *нетяга* 'людина без тяглової худоби').

Слід чітко розрізняти **довге тире** (—), середнє **тире** (–) і **дефіс** (-). Напр.: «Валентність — це...», 5–10 с, 2008–2009 рр., X–XI ст. (для цифрових позначень); але: синоніми-конверсиви, не сьогодні-завтра.

Авторські пропуски цитованого тексту позначаються трьома крапками в ламаних дужках <...>.

Покликання на літературу в тексті потрібно подавати у квадратних дужках: прізвище автора (або перше слово назви джерела), рік видання (якщо є покликання на різні праці автора), двокрапка (перед нею пропуск), номер (номери) сторінки. Наприклад: [Булаховський]; [Семиколєнова : 31]; [Жайворонок 2018 : 55–56]; [Колесник 2005а : 4–5; Колесник 2005б : 31]; [Lakoff : 105].

Довгі назви колективних праць можна подавати у вигляді абревіатур або наводити перші 1–3 слова назви з трьома крапками після них. Якщо видання має кілька томів, частин, випусків тощо, це відбивається в покликанні: *Słownik prasłowiański, tom I* — [SP I], Індоевропейська спадщина в лексиці слов'янських, балтійських і романських мов: словотвірні та семантичні зв'язки і процеси — [Індоевропейська спадщина...].

Наприклад:

Ім'я виводять від дієслова багато хто з дослідників [Meillet II 1905 : 216; Кузнецов 1954 : 30; SP I 1974 : 383; Králik 2015 : 83].

Крім власне літератури, автор може зазначати **джерела (sources)**, звідки взято ілюстративний матеріал. Покликання на джерела подається в круглих дужках: скорочена назва джерела, кома, номер сторінки або аркуша: (В–1, 45), (Лист В. Стуса до В. Попелюх, арк. 1). У переліку джерел скорочення слід розшифрувати. Скорочення мають бути ідентичними впродовж усього тексту та збігатися з зазначеними в прикінцевому переліку джерелами.

Наприклад:

На наш погляд, псл. *stegno буквально означало «те, що покривається одягом», пор. в «Ізборнику Святослава» 1073 р. (Ізб.: 121).

<...> хрестяться й моляться у звичайні дні й у критичних ситуаціях усі віруючі поліщуки: *a ŷa poi'du pomol'en'ku/ pr'i'du ŷ'xatu/ perexreŷ'chus'* (ГМ–1: 87).

У разі покликання на **архівні документи** слід зазначати в круглих дужках назву архіву, номер фонду, опису, справи та номер аркуша: (ЦДІАЛ, ф. 101, оп. 4, спр. 812, арк. 1). Абревіатури в переліку джерел абревіатури також мають бути розшифровані, із зазначенням загальної кількості аркушів у документі.

Правила оформлення літератури

Видання мають бути подані за абеткою (спочатку кириличні, після них — латинські, наприкінці — інші). Бібліографічний список оформлюється за **ДСТУ 8302:2015**.

Для всієї книжки:

- Етимологічний словник української мови : в 7 т. / за ред. О. С. Мельничука. Київ : Наук. думка, 1982–2012. Т. 1–6.
- Ткаченко О. Б. Українська мова: сьогодення й історична перспектива. Київ : Наук. думка, 2014. 512 с.
- Doležel L. Heterocosmica. Fiction and possible worlds. Baltimore : Johns Hopkins University Press, 1998. 352 p.

Для частини книжки:

- Андрющенко И. А., Недева В. Б. Кримските българи. *У кримській оселі. Вірмени. Болгари. Греки. Німці. Українці*. Сімферополь : ДІАЙПІ, 2007. С. 50–88.
- Глущенко В. А. Концепція «кількісних змін приголосних» О. О. Потебні. *Олександр Потебня: сучасний погляд: Матеріали міжнар. читань, присвячених 170-річчю від дня народження фундатора Харківської філологічної школи 11–12 жовтня 2005 р.* Харків, 2006. С. 92–104.
- Сковорода Г. С. Твори: у 2 т. Київ : АТ «Обереги», 1994. Т. 2.

Для статті в журналі, збірнику, альманасі:

- Дочу А. Р. Кодифікація кримськотатарської мови: досвід загрозованих мов Європи та світу. *Мовознавство*. 2022. № 2. С. 63–69.
- Zinken J. Metaphors, stereotypes, and the linguistic picture of the world: Impulses from the Ethnolinguistic School of Lublin. *Metaphorik.de*. 2007. N 7. S. 115–136.

Для автореферата дисертації

- Ляшенко Т. С. Структурно-композиційні, лінгвостилістичні та прагматичні особливості тексту мистецтвознавчої рецензії : автореф. ... дис. канд. філол. наук. Львів, 2004. 19 с.

Для дисертації

- Адаменко С. Л. Серболужицька ботанічна номенклатура: її формування та специфіка : дис. ... канд. філол. наук. Львів, 1999. 208 с.

Для електронного ресурсу

- Німчук В. Історія українського правопису. *Ізборник*. URL: <http://litopys.org.ua/rizne/nimch.htm> (дата звернення: 04.01.2023).
- Лукінова Тетяна Борисівна. *Вікіпедія*. URL: https://uk.wikipedia.org/Лукінова_Тетяна_Борисівна (дата звернення: 10.11.2022).

Перелік REFERENCES і SOURCES оформлюється за міжнародним стандартом **APA Style**. Назви видань та видавництв потрібно зазначати повністю, без скорочень.

У REFERENCES та SOURCES джерела, записані не латиницею, підлягають **транслітерації**. Правила транслітерації українських текстів затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. (таблицю транслітерації див. на сайті КМУ <https://www.kmu.gov.ua/npas/243262567>). Можна скористатися онлайн-конвертерами: <https://www.grafiati.com/en/transliteration/> або <https://www.slovyk.ua/translit.php>, для інших мов — <https://www.transliteration.com/transliteration/en/serbian/national/>

Наприклад:

- Batsevych F. S. (2020). Linhvonaratyvni aspekty samoidentyfikatsii opovidnykh instantsii v khudozhniomu teksti. *Movoznavstvo*, (1), 5–25. [In Ukrainian].

ЛІТЕРАТУРА

Белей Л. Л. Мовний ландшафт Закарпатської області України початку ХХІ ст. : автореф. дис. ... канд. філол. наук. Київ. 2012. 20 с.

Дель Гаудіо С. Соціолінгвістичні аспекти мови основних конфесій в Україні. *Соціолінгвістичні студії*. Київ : Видавн. дім Дмитра Бурого, 2010. С. 92–97.

Комаровська А. М. Чеська ботанічна номенклатура в аспекті питомих та запозичених назв : дис. ... канд. філол. наук. Київ, 2005. 188 с.

Кулик В. М. Мовна політика в багатомовних країнах. Київ : Дух і Літера, 2021. 312 с.

Рябець Л. Український діалектний словник сьогодні: особливості побудови і проблеми укладання. *Укр. мова*. 2019. № 1. С. 71–86.

Словник української мови: в 11-ти т. (1970–1980). Київ : Наукова думка.

Bieder H.. Religia, język, etnos i grafika w regionach wielokulturowych. *Wielojęzyczność i wielokulturowość na pograniczu polsko-wschodniosłowiańskim*. Białystok : Libra, 2002. S. 200–203.

Čmejrková S. (1995). Žena v jazyce. *Slovo a slovesnost*. Č. 1. URL : <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=3614> (дата звернення: 03.02.2020).

Meillet A. Etudes sur l'etymologie et le vocabulaire du vieux slave. Paris, 1902–1905. Part. 1–2; 2-nd ed. Paris, 1961. 530 p.

ДЖЕРЕЛА

- ГМ–1   Говірка села Машеве Чорнобильського району. Ч. 1 (2003). (Ю. І. Бідношия, Л. В. Дика, укл.). Київ: Довіра, 2003. 456 с.
- Изб.   Изборник великого князя Святослава Ярославича 1073 года. Петербург, 1980. С. 1–8.
- ЦДІАЛ   Центральний державний історичний архів України, м. Львів. ф. 101, оп. 4, спр. 812, арк. 1–7.

REFERENCES

Belei L. L. (2012). *Movnyi landshaft Zakarpatskoi oblasti Ukrainy pochatku XXI st.*: Abstract of Cand. of Philol. Sc. diss. Kyiv. [In Ukrainian].

Bieder H. (2002). Religia, język, etnos i grafika w regionach wielokulturowych. *Wielojęzyczność i wielokulturowość na pograniczu polsko-wschodniosłowiańskim*. Z. Abramowicz (Ed). Białystok: Libra, 200–203. [In Ukrainian].

Čmejrková S. (1995). Žena v jazyce. *Slovo a slovesnost*, (1). URL: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=3614> (last accessed: 03.02.2020).

Del Gaudio S. (2010). Sotsiolinhvistychni aspekty movy osnovnykh konfesii v Ukraini. *Sotsiolinhvistychni studii*. Kyiv: Vydavnychi dim Dmytra Buraho, 92–97. [In Ukrainian].

Komarovska A. M. (2005). Cheska botanichna nomenklatura v aspekti pytomykh ta zapozychenykh nazv: abstract of Cand of Philol. Sc. diss. Institute of Philology Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].

Kulyk V. M. (2021). *Movna polityka v bahatomovnykh krainakh*. Kyiv: Dukh i Litera. [In Ukrainian].

Meillet A. (1961). *Études sur l'étymologie et le vocabulaire du vieux slave* (2nd ed.). Paris, 1902–1905, 1–2.

Riabets L. (2019). Ukrainskyi dialektnyi slovnyk sohodni: osoblyvosti pobudovy i problemy ukladannia. *Ukrainska mova*, (1), 71–86. [In Ukrainian].

Slovnyk ukrainskoi movy: in 11 vols. I. K. Bilodid etc. (Eds.). Kyiv: Naukova dumka, 1970–1980. [In Ukrainian].

SOURCES

CSHAL	Central State Historical Archive of Ukraine, Lviv. coll. 101, descr. 4, file. 812, sht. 1–7. [In Ukrainian].
HM–1	Hovirka sela Masheve Chornobylskoho raionu. P. 1. (2003). Yu. I. Bidnoshyia, L. V. Dyka (Eds.). Kyiv: Dovira. [In Ukrainian].
Izb.	Izbornik velikogo knyazya Svyatoslava Yaroslavicha 1073 goda. (1880). Petersburg. [In Russian].